

A, Á

ÁBRAHÁM – ABRAHAM

Ábrahám kebelében pihen ♦ Descansar en el seno de Abraham
Bibl.: Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették. Amint ez a pokolban kínok között gyötrődve felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt. (Lk 16,22–23)

♦ Sucedió que murió el mendigo, y fue llevado por los ángeles al seno de Abraham. Murió también el rico y fue enterrado. Y, estando en el infierno, en medio de los tormentos, levantó los ojos y vio de lejos a Abraham, y a Lázaro en su seno. (Lc 16,22–23)

LÁSD MÉG: **LÁZÁR**
VÉASE TAMBIÉN **LÁZÁR**

AD – DAR

1. Jobb (/ Nagyobb boldogság) adni, mint kapni. (*közm*) ♦ Es mejor / hace más feliz dar que recibir.

Bibl.: **Nagyobb boldogság adni, mint kapni.** (ApCsel 20,35)

♦ Hay más dicha en dar que en recibir. (Hch 20,35)

2. Bibl.: Az Úr adta, az Úr vette el, áldott legyen az Úr neve. (Jób 1,21) ♦ El Señor me lo dio, el Señor me lo quitó; bendito sea el nombre del Señor. (Job 1,21)

ADAKOZÓ – DADIVOSO

Bibl.: [...] **a jókedvű adakozót szereti Isten.** (2Kor 9,7) ♦ Dios ama al que da con alegría. (2Cor 9,7)

ÁDÁM – ADÁN

1. **Ádám, hol vagy?** ♦ *¿Dónde estás, Adán?*

Bibl.: **De az Úristen kiáltott az embernek, és ezt kérdezte:**

Hol vagy? (1Móz 3,9)

♦ El Señor Dios llamó a Adán y le dijo: ¿Dónde estás? (Gén 3,9)

2. **Ádámnál és Évánál / Ádámtól-Évától kezd** ♦ *comenzar con Adán y Eva*

3. **Ádámról és Éváról rokona** (*vkinek*) / **rokonok** ♦ *ser parientes por Adán y Eva*

ÁDÁMKÖSZTÜM – TRAJE DE ADÁN

adámkosztümben ♦ *en traje de Adán | vestido como Adán | como Dios lo trajo al mundo*

ADATIK – CONCEDER

Bibl.: **Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, még az is elvétetik, amije van.**

(Mt 25,29) ♦ *Porque al que tiene se le dará y le sobrará, pero al que no tiene, se le quitará hasta lo que tiene. (Mt 25,29)*

ADJONISTEN – SALUDO DE BIENVENIDA

Amilyen az adjonisten, olyan a fogadjisten. (*közm*) ♦ *Te tratarán según como los saludes. | Te tratan según los trates tú.*

ADOMÁNY – DONACIÓN

Bibl.: 1. [...] **minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása.** (Jak 1,17) ♦ *Todo buen regalo y todo don perfecto viene de arriba, procede del Padre de las luces, en el cual no hay ni alteración ni sombra de mutación. (Sant 1,17)*

2. **Te pedig amikor adományt adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, hogy adakozásod rejtve maradjon.** (Mt 6,3–4) ♦ *Tú, en cambio, cuando des limosna, que no sepa tu mano izquierda lo que hace tu derecha; así tu limosna quedará en secreto. (Mt 6,3–4)*

AGGÓDIK – AGOBIARSE

Bibl.: **Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja.** (Mt 6,34) ♦ Por tanto, no os agobiéis por el mañana, porque el mañana traerá su propio agobio. A cada día le basta su desgracia. (Mt 6,34)

LÁSD MÉG: **HEGYI** (A hegyi beszéd, Mt 6,31–34)

VÉASE TAMBIÉN **HEGYI** (El sermón de la montaña, Mt 6,31–34)

AGNUS DEI (az) Isten Baránya. Lásd: **BÁRÁNY – AGNUS DEI** (el) Cordero de Dios. Véase **BÁRÁNY**

AJTÓ – PUERTA

Bibl.: **Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, az megtartatik, bejár és kijár, és legelőre talál.** (Jn 10,9) ♦ Yo soy la puerta: quien entre por mí se salvará y podrá entrar y salir, y encontrará pastos. (Jn 10,9)

AKARAT – VOLUNTAD

Bibl.: **1. legyen meg a te akaratod** (Mt 6,10) ♦ Hágase tu voluntad. (Mt 6,10)

LÁSD MÉG: **MIATYÁNK**

VÉASE TAMBIÉN **MIATYÁNK**

2. Legyen meg az Úr akarat! (ApCsel 21,14) ♦ Hágase la voluntad del Señor. (Hch 21,14)

LÁSD MÉG: **SZÁNDÉK** (...hiszen a szándék *v.* akarat megvolna bennem...)

VÉASE TAMBIÉN **SZÁNDÉK** (...querer está a mi alcance...)

AKOL – REBAÑO

Bibl.: **[...] és lésszen egy akol és egy pásztor.** (KG: Jn 10,16) (RÚF: **[...] és akkor lesz egy nyáj és egy pásztor.**) ♦ [...] habrá un solo rebaño y un solo Pastor. (Jn 10,16)

ÁLDÁS – BENDICIÓN

1. áldását adja (*vmire*) ♦ dar su bendición (*a algo*)

2. Minden áldás felülről jön. (*közm*) ♦ Toda bendición viene de arriba.

3. áldás és átok ♦ bendición y maldición

Bibl.: [...] a nyelvet azonban az emberek közül senki sem tudja megszelídíteni, fékezhetetlenül gonosz az, telve halálos méreggel. Ezzel áldjuk az Urat és Atyát, és ezzel átkozzuk az Isten hasonlatosságára teremtett embereket: ugyanabból a szájból jön ki az áldás és az átok. Testvéreim, nem kellene ennek így lennie. (Jak 3,8–10)

♦ En cambio, la lengua nadie puede domarla, es un mal incansable cargado de veneno mortal. Con ella bendecimos al Señor y Padre, y con ella maldecimos a los hombres, creados a semejanza de Dios. De la misma boca sale bendición y maldición. Eso no puede ser así, hermanos míos. (Sant 3,8–10)

4. Áldás, békesség! [A reformátusok köszönési formája] ♦ ¡Gracia y bendición! [Manera de saludarse los calvinistas húngaros]

ALFA – ALFA

(a dolgok) alfája és ómegája ♦ el alfa y la omega (*de las cosas*)

Bibl.: Én vagyok az Alfa és az Ómega, így szól az Úr Isten, aki van és aki volt, és aki eljövendő: a Mindenható. (Jel 1,8)

♦ Dice el Señor Dios: Yo soy el Alfa y la Omega, el que es, el que era y ha de venir, el todopoderoso. (Ap 1,8)

ÁLL – ESTAR DE PIE

Bibl.: **Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék!** (1Kor 10,12) ♦ Por lo tanto, el que se crea seguro, cuídese de no caer. | RV: Así que el que piensa estar firme, mire que no caiga. (1Cor 10,12)

ÁLNOKSÁG – MALDAD

Bibl.: **Aki álnokságot vet, bajt arat.** (Péld 22,8) ♦ Quien siembra maldad cosecha desgracia. (Prov 22,8)

ÁMEN – AMÉN

áment mond (*vmire*) ♦ decir amén (*a algo*)

Bibl.: **Az egész nép mondja rá: Ámen!** (5Móz 27,15; 27,16–26, és még több helyen)

♦ Y todo el pueblo dirá: Amén. (Dt 27,15; 27,16–26 y diversos otros pasajes)

ANYA – MADRE

Amilyen az anya, olyan a lánya. | Nézd meg az anyját, vedd el a lányát! (*közm*) ♦ Cual la madre, tal la hija, y la manta que las cobija. | Puerca la madre, puerca la hija y puerca la manta que las cobija. | De tal palo, tal astilla. (*refrán*)

Bibl.: **Amilyen az anya, olyan a leánya.** (Ez 16,44)

♦ De tal madre, tal hija. (Ez 16,44)

APAGE, SATANAS! Lásd: **SÁTÁN** (Távozz tőlem, sátán!) – **¡APAGE, SATANAS!** Véase **SÁTÁN** (¡Retírate de mí, Satanás! RV: ¡Quítate de delante de mí, Satanás!)

APOSTOL – APÓSTOL

1. Az apostolok kiküldése | a missziói parancs ♦ Envío de los apóstoles | misión de los discípulos

Bibl.: **A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. [...] Jézus pedig hozzájuk lépett, és így szólt: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek, és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.** (Mt 28,16–20)

♦ Los once discípulos se fueron a Galilea, al monte que Jesús les había indicado. [...] Acercándose a ellos, Jesús les dijo: Se me ha dado todo poder en el cielo y en la tierra. Id, pues, y haced discípulos a todos los pueblos, bautizándolos en el nombre del Padre y del Hijo y del Espíritu Santo; enseñándoles a guardar todo lo que os he mandado. Y sabed que yo estoy con vosotros todos los días, hasta el final de los tiempos. (Mt 28,16–20)

2. az apostolok lován (megy) [gyalog] ♦ ir en el coche de San Fernando | andar en la mula de San Francisco [*caminando*]

ÁR – CORRIENTE

az ár ellen úszik ♦ ir contra la corriente

Az ár ellen nem lehet úszni. (*közm*) ♦ No se puede ir contra la corriente.

ARANYBORJÚ – BECERRO DE ORO

1. tánc az aranyborjú körül ♦ baile alrededor del becerro de oro
2. imádja / körültáncolja az aranyborjút ♦ adorar al becerro de oro | bailar alrededor del becerro de oro
3. az aranyborjú imádása ♦ adoración del becerro de oro

Bibliai leírása: Ekkor így beszélt Mózeshez az Úr: Menj, eredj le, mert megromlott a néped, amelyet fölhoztál Egyiptomból. Hamar letértek arról az útról, amelyet megparancsoltam nekik. Borjúsobrot készítettek maguknak, az előtt borulnak le, annak áldoznak, és ezt mondják: Ez a te istened, Izráel, aki fölhozott téged Egyiptomból. Majd ezt mondta Mózesnek az Úr: Látom, hogy ez a nép keménynyakú nép. Most azért hagyd, hogy fellángoljon ellenük haragom, és végezzek velük! Téged azonban nagy néppé teszlek. *[Mózes esedezésére azonban]* szájalomra indult az Úr, és nem hozta rá népére azt a bajt, amelyről beszélt. (2Móz 32,7–10; 32,14)

♦ El Señor dijo a Moisés: Anda, baja de la montaña, que se ha pervertido tu pueblo, el que tú sacaste de Egipto. Pronto se han desviado del camino que yo les había señalado. Se han hecho un becerro de metal, se postran ante él, le ofrecen sacrificios y proclaman: Este es tu Dios, Israel, el que te sacó de Egipto. Y el Señor añadió a Moisés: Veo que este pueblo es un pueblo de dura cerviz. Por eso, déjame: mi ira se va a encender contra ellos hasta consumirlos. Y de ti haré un gran pueblo. *[Sin embargo, después de suplicarle Moisés]* ...se arrepintió el Señor de la amenaza que había pronunciado contra su pueblo. (Éx 32,7–10; 32,14)

ARANYSZABÁLY – REGLA DE ORO

az „aranyszabály” ♦ la “regla de oro”

Bibl.: A mit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal; mert ez a törvény és a próféták. (KG: Mt 7,12) (RÚF: Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük, mert ezt tanítja a törvény és a próféták.)

♦ Así, pues, todo lo que queráis que haga la gente con vosotros, hacedlo vosotros con ella; pues esta es la Ley y los Profetas. (Mt 7,12)

ARAT – SEGAR

Ott is arat, ahol nem vetett. (*közm*) ♦ Siega donde no ha sembrado.

LÁSD MÉG: **VET** (Ki mint vet...)

VÉASE TAMBIÉN **VET** (Quien siembra...)

ARATNIVALÓ – MIES

Bibl.: Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát (KG: az aratásnak Urát), **hogy küldjön munkásokat az aratásába.** (Lk 10,2) ♦ La mies es abundante y los obreros pocos; rogado, pues, al dueño de la mies que envíe obreros a su mies. (Lc 10,2)

ARATÓ – SEGADOR

Bibl.: Más a vető, és más az arató. (Jn 4,37) ♦ Uno siembra y otro siega. (Jn 4,37)

ARC – MEJILLA

1. odatartja a másik arcát / orcáját (is) ♦ poner la otra mejilla
Ha az egyik arcát ütöd, a másikat is odatartja. [*erőszakra nem szabad erőszakkal válaszolni*] ♦ Si le abofeteas en una mejilla, te presenta también la otra. [*No se debe responder con violencia a la violencia.*]

Bibliai alapja: [*erősen más kicsengéssel*]: [...] **aki arcul üt jobb felől, tartsd oda (/ fordítsd felé) a másik arcodat is.** (Mt 5,39)

♦ [*El pasaje en que se basa transmite un mensaje bastante diferente*] [...] si uno te abofetea en la mejilla derecha, preséntale la otra. (Mt 5,39)

LÁSD MÉG: **HEGYI** (A hegyi beszéd)

VÉASE TAMBIÉN **HEGYI** (El sermón de la montaña)

2. Arca / Orcája verejtékével / verítékével (keresi a kenyerét stb.) ♦ Con el sudor de su frente (se gana el pan etc.)

Bibliai alapja: **Orczád verítékével egyed a te kenyeredet, míglen visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te s ismét porrá leszesz.** (KG: 1Móz 3,19) (RÚF: **Arcod verejtékével egyed a kenyeret, míg visszatérsz a földbe, mert abból vétettél! Bizony por vagy, és vissza fogsz térni a porba!**)

♦ Comerás el pan con sudor de tu frente, hasta que vuelvas a la tierra, porque de ella fuiste sacado; pues eres polvo y al polvo volverás. (Gén 3,19)

ÁRT – HACER MAL

1. **a légynek sem árt** ♦ ser incapaz de matar una mosca
2. **csak magának árt** ♦ hacer mal solo a sí mismo
3. **Bibl.: Istenben bízom, nem félek, ember mit árthat nekem?!
(Zsolt 56,12) ♦ En Dios confío y no temo; ¿qué podrá hacerme un hombre? (Sal 56,12)**